

Leder

Godt nytår

Sproglærerforeningen ønsker alle godt nytår med håbet om, at det nye år vil bringe mange gode oplevelser samt bedre forhold for sprogundervisningen i Danmark.

Året, der gik, bød på lidt af hvert. Brugen af Forenklede Fælles Mål blev obligatorisk gennem hele skoleforløbet. Vi kom ind i andet år med skole-reformen, andet år med tidlig start på sprogundervisningen. Det er mit helt klare indtryk, at lærere, elever og forældre er glade for den tidligere sprogstart. Efter folketingsvalget i juni blev det obligatorisk med lektiehjælp og understøttende undervisning, og vi fik ny undervisningsminister. Læs sproglærerforeningens interview med hende senere i bladet.

Nyt om prøverne

Ministeriet har netop meddelt, at der er kommet en ny prøvebekendtgørelse. Som sproglærer skal man være opmærksom på, at der er foretaget ændringer i tekststopgivelserne. I alle tre sprog til 9. og 10. klasseprøverne skal der nu opgives minimum 5 eksempler på æstetisk eller multimodal tekst.

Begreberne æstetisk tekst og multimodal tekst anvendes også inden for danskfaget. Det, der definerer æstetiske tekster, er deres oplevelsesmæssige kvalitet i forhold til en modtager. Det er altså den æstetiske oplevelse, der både kan have kvalitet som sansning, stemning og underholdning, der vægtes. Det har intet at gøre med, om det er smukt eller sandt eller andre begreber fra den romantiske periode at gøre. En æstetisk tekst kan fx være et maleri eller en sang. Multimodale tekster er tekster med mere end én modalitet, altså fx en reklamefilm, der både består af en billed- og en lydside, eller en hjemmeside med tekst, billeder og grafer.

Der er desuden sket ændringer i tysk og fransk, således, at der nu skal opgives 20-30 ns i 9. kl og 30-40 ns i 10. kl.

Der er naturligvis blevet udarbejdet nye prøvevejledninger til alle tre sprog. I de nye vejledninger er der nye eva-

lueringskemaer og vejledende karakterbeskrivelser, som nu indeholder alle karakterer fra 12 til -3. De ny prøvevejledninger findes her <http://www.uvm.dk/Uddannelser/Folkeskolen/Folkeskolens-prøver/Forberedelse/Proevejledninger>.

Som omtalt i tidligere numre af Sproglæreren vil de skriftlige prøver kun skulle vurderes af én beskikket censor. I prøven til sommer er der stadigvæk forsøg med adgang til internettet ved de skriftlige prøver i fremmedsprog. Forsøgene vil blive evalueret efter sommerens prøver, og der vil så blive taget stilling til, om adgang til internettet skal være gældende for alle.

Besparelser

Det er godt, at sprogfagene er blevet styrket med tidlig sprogstart og en tilførsel af 2 og 1 ugentlig time i henholdsvis engelsk og tysk/fransk i den vejledende timeplan samlet set. Det er dog mindre godt, at Folketinget har vedtaget at spare 2 % på ungdomsuddannelserne for at finansiere politiaftalen. De kalder det godt nok et omprioriteringsbidrag, men det er blot en eufemisme for besparelser. "Vi er bange for, at flere skoler vil undlade at oprette små sproghold," udtaler formanden for Fransk lærerforeningen Christine Leturgie til Gymnasieskolen.

Besparelser har ligeledes medført, at CBS vil lukke syv sproglinjer. CBS har besluttet at lukke tysk-, fransk- og spansklinjerne på uddannelserne Interkulturel Markedskommunikation og Europæisk Business samt japansk på Asia Studies Programme. De seneste år har der derudover været lukning af sproguddannelser på Syddansk Universitet og Aalborg Universitet.

Det er dog positivt, at der er blevet oprettet endnu et linjefagshold i fransk, nemlig på læreruddannelsen i Århus.

Praktik med sprog på programmet

Roskilde Universitetscenter har nedlagt sproguddannelserne i fransk og tysk pga. besparelser. Her har man i stedet oprettet sprogprofiler på de andre uddannelser. Der er tale om en anvendelsesorienteret sproglig profilering, som ligger ud over den almin-

Af Rita Mogensen, Formand, Sproglærerforeningen

delige undervisning, og som ikke giver ECTS point. De studerende skal i mindst tre semestre følge undervisningen i den valgte sprogprofil. De skal kunne begå sig skriftligt og mundtligt på et andet hovedsprog end engelsk på et privat og offentligt arbejdsmarked, hvor firmaer og institutioner har behov for højtuddannet arbejdskraft. De studerende skal som del af deres faglighed kunne kommunikere på flere sprog og begå sig i forskellige kulturelle arenaer. På nuværende tidspunkt kan de vælge mellem spansk, tysk og fransk. De får et sprogprofilbevis efter endt undervisning.

De studerende har gennem et stykke tid haft mulighed for international udveksling med universiteter i udlandet, men har nu også mulighed for at tage i sprogpraktik i udlandet eller evt. i Danmark. Disse studerende vil komme ud med dobbeltkompetencer og formentligt have flere jobmuligheder end andre studerende. Begrebet dobbeltkompetencer er nærmere beskrevet i Sproglæreren nr. 1 2015.

Fremtidens sprog

Hvilke sprog har vi egentlig brug for at lære vore elever i Danmark? Hanne Leth Andersen, rektor på RUC, og Lars Damkjær, undervisningsinspektør, giver i kronikken i Berlingske den 11/12 2015 et bud på et svar. De største sprog i verden er på nuværende tidspunkt kinesisk, hindi, spansk, engelsk, arabisk, portugisisk og fransk. I fremtiden vil befolkningstilvæksten i Afrika stige voldsomt, hvorimod der vil være en tilbagegang i Europa. Befolkningstallet i de fransksprogede lande i Afrika vil blive fordoblet. I resten af århundredet vil denne udvikling forstærkes, hvilket vil betyde en stigning i sprogene engelsk, fransk og portugisisk.

Selv om andre sprog er større, vil der stadigvæk være brug for tysk i

Danmark pga. den geografiske nærhed. Et geografisk nærhedsprincip medfører, at det er oplagt, at man lærer de sprog, som man møder mest: nabosprog, samhandelssprog og kulturfællesskabssprog. I Danmark har vi et kulturelt og idéhistorisk fællesskab med England, Tyskland og Frankrig, hvilket ytrer sig i bl.a. musik, film, litteratur og filosofi.

De fire store sprog efter år 2030 vil være kinesisk, hindi, engelsk og fransk. Forfatterne konkluderer, at de bærende sprog i Europa også fremover vil være engelsk, fransk og tysk, men med kendskab til kinesisk og spansk. Jeg vil anbefale, at I læser hele kronikken her <http://www.b.dk/kronikker/hvilke-sprog-skal-vi-tale-i-2030>.

Medlemshvervning

Som det vil fremgå andetsteds i bladet igangsætter Sproglærerforeningen en hvervekampagne for at få flere personlige medlemmer. Foreningens eksistens og gennemslagskraft er baseret på et stort medlemstal. Hvis man skaffer tre nye medlemmer, kan man selv være gratis medlem til næste år. Det er altså noget for noget. Hvis du skaffer et eller to nye medlemmer, vil det også være fint, men det udløser ikke en præmie. Sammen er vi stærke!

Landskursus og generalforsamling

Lørdag den 2. april afholder Sproglærerforeningen det årlige landskursus med temaet Fremmedsprog og motivation i Odense. Alex Klinge kommer

først med et indlæg om hovedtemaet, hvorefter Undervisningsministeriets læringskonsulenter præsenterer nyt fra ministeriet. Efter frokost er der sprogbad i engelsk, tysk og fransk med henholdsvis Frank Lacey, tysk fagudvalg og Danièle Eychenne som instruktører. Se hele programmet inde i bladet.

Efter landsmødet er der generalforsamling. Hvis du kunne tænke dig at være aktiv i Sproglærerforeningen, så mød op. Det vil være en god idé at kontakte undertegnede på forhånd for at høre, hvilke muligheder der er for at være aktiv på nuværende tidspunkt, fx har vi brug for aktive medlemmer med gode it-kundskaber.

Rita Mogensen

Redaktørernes kommentarer:

Fremmedsproglæring i det 21. århundrede

Fremmedsproglæring i det 21. århundrede kunne egentlig godt være temaet for de næste mange numre af Sproglæreren, men dette nummer handler først og fremmest om begrebet 21st Century skills – det 21. århundredes kompetencer.

Hvad er det folkeskolelærere skal kunne når eleverne, samfundet og vores tilgang til viden er forandret? Hvilke kompetencer og dannelsesmæssige aspekter er nødvendige for de børn vi har i skolen i dag? De spørgsmål forsøger en række internationale forskningsprojekter at give deres bud på, og et af dem er Innovatative Teaching and Learning (ITL) Research Project som er et globalt forskningsprojekt initieret af Microsofts Partners in learning program. ITL research kommer med et helt konkret bud på 6 kompetencer og på en måde hvorpå man kan arbejde struktureret med dem. De seks kompetencer er: Kollaboration, It & læring, Videnskonstruktion, Innovation, Selvevaluering, Kompetent kommunikation.

På flere af landets skoler er der sat udviklingsforløb og læringsforløb i gang omkring det 21. århundredes kompetencer, og nogle af dem bliver

beskrevet i artikler her i bladet. Selvom der er overlap i form af beskrivelser af kompetencerne, så er beskrivelserne af hvordan der arbejdes med dem, meget forskellige. Danièle Eychenne skildrer samarbejdet med en gruppe fremmedsproglærere på en skole i København. Det er et eksemplarisk forløb hvor teorien – de seks kompetencenøgler – bliver omsat til praksis. Også artiklen Udvikling af det 21. århundredes kompetencer i den danske folkeskole – hvorfor og hvordan? giver bud på konkrete tiltag til at komme i gang med at arbejde målrettet med kompetencerne. Thomas Kramer har erfaret hvordan digitale medier og specielt tablets og apps er en rigtig god platform for at udvikle og understøtte børn inden for tankerne bag 21st skills. Han giver blandt andet gode ideer til engelske apps der er målrettet børn og elever i indskoling, og arbejder med færdigheder inden for begynderengelsk.

»The illiterate of the 21st Century will not be those who cannot read and write, but those who cannot learn, unlearn, and relearn.« Med dette citat af Alvin Toffler indleder Vivien Lee Jensen, der underviser på læreruddannelsen

Zahle UCC, sit bidrag til at gøre os kloge på hvad der skal til for at vore elever kan lære at mestre deres liv i fremtiden. Hvordan ser læringsrummet ud i engelskundervisningen? Hvad skal læreren kunne? Hvad skal eleven kunne? "The 21st Century English Language Classroom is student-centered and project based, works with other subjects, uses IT ("new media") and traditional media to access the world beyond the classroom and puts English language skills and structures into real-world and intercultural contexts".

Redaktionen har bedt en række folketingspolitikere om at give deres bud på fremmedsproglæring i det 21. århundrede. Hvad Jens Henrik Thulesen Dahl (DF), Anni Mattiesen (V) og Annette Lind (S) tænker om det kan du også læse om i dette nummer.

God fornøjelse med læsningen og med udviklingen af det 21. århundredes kompetencer.

*Marianne Ledstrup og
Kirstine Jordan,
Sproglærerens redaktører*